

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap. del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILLÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JO-
SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEÓ :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

El conreu de la flor, per *August Matons*. — La rabassa, per *Pere J. Girona*. — L'Ycerya Pur-
chasi, per *Joan Agulló Garsot*. — Consells antics, sempre actuals. L'extensió de la propie-
tat i les construccions que li corresponen, per *Carles Pi Suñer*. — Notes d'un viatge al
Migdia de França. V. El celler de Lézignan (Aude), per *Erasmus M. D'Ymbert*. — Comen-
tari. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llor*. — Informació Oleícola, per *Lisini Andreu*.
— Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.
— Bibliografia. — Consultori, per *A. M. Ots, Cam.*

Direcció i Administració: Escudellers, número 10 bis - BARCELONA

SINDICATS

Agrícoles i Viticultors

**Per a un bon resultat amb vos-
tres compres adopteu per a
vostres vinyes els**

**SULFATADORS I
ENSOFRADORS
VERMOREL I GOBET**

Depositari a Espanya

Marques legítimes i acreditades

■ ■ ■ ■

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

**Maquinària Viti-vinicola : Productes Eno-
lògics : Aparells per a analitzar els vins
Articles per a bodega i de boters**

PASSEIG DE GRACIA, 88

Direcció telegràfica: KEGEVILA

Telèfon 1338 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuada de
SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

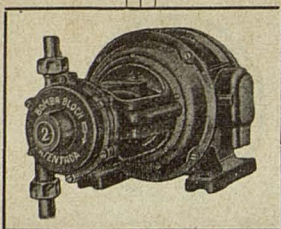
Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

**PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES
PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES
MANGUERES I AIXETES PER A TINES**

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

**Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins
Adobs químics : Sofres i Sulfats**

En dirigit-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

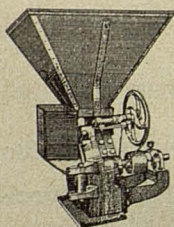
AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen * * * tots els bons electricistes de Catalunya * * *

JAUME CUIXART
CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral.
Sagunto, núm. 120 :: Telèfono B 140 :: Badalona

Molins i Trituradors «TORRAS»

Per a Moresc, Garrofes, Faves, Sègol i tota classe de cereals
ELS DE MAJOR RENDIMENT I DE MÉS DURADA
PROVES GRATIS :- Més de cent cartes de referències

MARC TORRAS

Angels, 12, taller :: **BARCELONA**

Visitin l'Exposició a la Fira de Mostres: **SALA METAL·LÚRGICA**

URALITA

per a cobertes i per a recobriments

TUBERIA :: DIPÒSITS PER AIGUA

SOSTRES D'URALITA

per a emprar en la LLUITA CONTRA LA MOSCA DE L'OLIVA, segons el sistema del professor LOTRIONTE :: Els SOSTRES de URALITA són inoxidables, lleugers, de duració indefinida i no tenen competidor :: Els SOSTRES d'URALITA són fabricats amb *amiant* i *ciment* exclusivament :: Els SOSTRES d'URALITA han sigut empleats, per consell dels senyors *Tècnics* de la Mancomunitat de Catalunya i del de varis Consells Provincials de Foment catalans, amb èxit satisfactori.

Demaneu prospectes i preus a **URALITA, S. A.**

MADRID :: VALÈNCIA :: SEVILLA :: LLEYDA :: SALAMANCA :: TOLEDO

CENTRAL: BARCELONA, Plaça A. López, 15 - Telèfons 1644 A. i 848 A.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

El conreu de la flor

A Catalunya no existeix encara lo que podríem anomenar agricultura refinada. La nostra és una agricultura de producte bast, de producte indispensable o d'ús general, i no de producte fi.

Les nostres terres donen cereals, ametlles, oli, vi, farratges, garrofes, però donen amb prou feines, sobretot en relació a la capacitat total catalana i a les possibilitats derivades de la nostra situació geogràfica, productes de luxe per a senyors rics, que podent gastar, són els que poden deixar més beneficis.

A França, en canvi, i a Itàlia, per no citar més que dos països que tenen amb nosaltres fondes afinitats, l'agricultura refinada existeix. Al costat de la producció de cereals, de farratges, de vi, d'oli, hi ha, abundant en certs casos, la producció de fruites, de verdures de primor, i de flors, obtingudes sovint en condicions difícils i a preus de cost elevadíssims.

Tots els voltants de les grans ciutats es caracteritzen per aquesta forma d'agricultura fortament intensiva. No es tracta ja d'utilitzar constantment el terreny sense deixar-lo descansar, que això ja és prou conegut i practicat. Es tracta, al contrari, de produir fi i en temps oportú, ço és, anticipadament, abans que es manifesti la plètora que fa descendir els preus. Es tracta d'obtenir productes destinats principalment al consum de les classes riques i que, per això, poden vendre's a preus elevats.

Apareix així el conreu forçat en hivernacles, o en llits calents, que assegurant diàriament, durant l'hivern, una temperatura elevada, anticipen la maduració dels productes, de vegades solament de pocs dies, els quals, però, són suficients per assolir un preu remunerador.

Fa pocs dies, el senyor Nubiola, Professor de Floricultura a l'Escola de Bells Oficis de la Mancomunitat, ens deia que algunes botigues

de flors de Barcelona han importat, aquest any, clavells de la Côte d'Azur.

Nosaltres hem recordat de seguida una vella convicció nostra en la qual hem pensat amb certa freqüència, que sosté la possibilitat econòmica de desenrotllar a Catalunya la producció industrial de la flor, donant vida a un conreu que és un dels tipus més elevats i més refinats de conreu i potser més beneficiosos.

La producció de flors representa avui en algunes comarques de l'estranger una importantíssima font de riquesa; les flors obtingudes al Sud de França, des de Marsella fins a Mentó, en la estupenda Côte d'Azur, valen molts milions de pessetes; la Riviera ligure, des de Ventimiglia fins quasi a Savona, és una meravella de flors; terres aspres, situades al costat mateix de les zones olivareres més pobres, són destinades al conreu de la flors. En serres convertides, amb esforç prodigiós, en amplis bancals, regades amb poques aigües cercades amb mil dificultats i conservades amb cura religiosa, s'obtenen les flors magnífiques que constitueixen la riquesa de la comarca i que són exportades a França i Anglaterra.

Peró no cal anar a cercar exemples en països més avançats que el nostre; a Bulgària, país que és agrícolament molt endarrerit, el conreu de la rosa és molt estès i dona lloc a una rica indústria—la de la fabricació d'essència—rica i floreixent.

Res no sabem veure a Catalunya, fora de la manca de costum o de tradició, que impideixi la implantació industrial del conreu de la flor. Les nostres condicions naturals permeten produir-ne en forma que *a priori* es pot jutjar remuneradora. L'existència d'un mercat com el de Barcelona, on la vida esdevé cada dia més refinada, assegura la possibilitat de donar sortida a tota la producció. I fora de Barcelona hi han altres ciutats que serien fortes consumidores, com Madrid, San Sebastian i Santander, dins de la Península, i a l'estranger les ciutats franceses, en les quals podríem resistir la competència de les produccions d'altres llocs, com la resistim, per exemple, pels fruits.

Algunes vegades, parlant amb fructicultors del Pla del Llobregat, els hem cridat l'atenció sobre la possible conveniència de conrear les violetes a sota dels presseguers, en lloc de les maduixes conreades actualment. La substitució no representaria gaires dificultats tractant-se de dos conreus semblants.

Una idea que ens apassiona de temps és la de destinar l'ametller a la producció de flors. Pensem que en moltes comarques aquesta utilització podria representar la solució de la crisi de l'ametller.

Hem constatat sovint en aquestes planes l'extensió excessiva do-

nada al conreu de l'ametller a Catalunya; se l'ha plantat arreu sense mirar si les condicions meteorològiques li eren favorables. Per això la seva producció és tan inconstant; a les floracions abundantíssimes segueixen produccions nul·les o gairebé nul·les i els agricultors, espantats, parlen d'arrençar i en alguns llocs arrenquen els ametllers.

Potser abans d'arrençar-los convindria provar la producció de flors. La flor d'ametller és justament molt estimada a Barcelona, on des del gener en comencen a vendre les floristes de la Rambla.

El destinar l'ametller -- o el presseguer -- a la producció de flors, no significaria cap trasbals en els sistemes de conreu fins ara practicats, car les modificacions necessàries es referirien solament a les adobades, que haurien d'ésser més riques en nitrogen, i a les esporgades, que s'haurien de fer en èpoques i amb criteris diferents.

AUGUST MATONS

La rabassa

II

COM insinuàrem en el nostre anterior article, l'argument més elegant que es fa en favor de la redimibilitat forçosa de les rabasses es fonamenta en que aquestes, en sa essència, són censos enfitèutics i, per tant que, com a tals, cal aplicar-los-hi la moderna teoria, no pas universal, que estableix la redempció forçosa dels censos a favor dels censataris.

Bona cosa serà, ficar-nos en l'entranya de la qüestió i, encara que d'una manera força lleugera, examinar i comparar ço que tenen de comú i ço de diferent les dues institucions que es presenten paral·leles. Una definició comprensiva, no massa jurídica, per això, de cada una, ens començarà a ensenyar una grossa diferència. S'entén per rabassa el contracte pel qual l'amo d'una terra convé amb altra persona que en aquesta hi plantarà una vinya i la cultivarà mentre visqui, però mai més que durant el termini que es convingui, i, a falta de conveni, de cinquanta anys, partint-se els fruits en la proporció i forma convinguda. S'entén per cens enfitèutic (el que més semblança té amb la rabassa) la cessió *perpètua* que una persona fa a una altra del domini útil d'una finca, reservant-se el directe i el dret a percebre de l'enfitèuta una pensió anyal.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

De primer cop d'ull hom ja veu com les necessitats què està destinat a satisfer el cens són, en la vida pràctica, bon tros diferents que no pas la rabassa. Aqueixa, amb tots els caràcters d'un contracte de conreu, atent al fet d'un amo de terres que per no tenir capital per a crear vinyats en les finques seves o ganes de gastar-lo ni agradar-li després explotar-los pel seu compte per mig d'administració directa, cerca un pagès i convé en que aqueix farà el que ell no pot o no vol a canvi de la percepció de la part de fruits convinguda durant la vida de la finca i, tot el més, tants o quants anys (ho i mai més de cinquanta). El cens cobreix una altra necessitat: la de facilitar l'adquisició de terra, amb tots els efectes pràctics de la propietat a qui no té capital o no vol gastar-lo per a adquirir-la. Res, té, de contracte de cultiu, aquesta institució i, no cal dir-ho, les relacions amb què queden censalista i censatari són tan diferents de les que mantenen propietari i rabasser que... no s'assemblen en res.

Però esgrunant el cas i endinsant-nos un xic més en l'anàlisi, vegem tot seguit que és consubstancial amb la idea del cens la de la perpetuïtat i amb la de rabassa la de temporalitat, i, aqueixos dos mots resten distanciat, ideològicament i pràctica, d'una manera fonamental. No ens fiquem pas en el concepte filosòfic de temps i perpetuïtat i limitem-nos a posar la cara als fets de la vida i comparem la situació de qui té una cosa perpètuament i que, com li passa al censalista, sap que mentre satisfaci la pensió convinguda no serà mai aturmentat per ningú i que, llevat aquella limitació i alguna altra, d'accidental, posseeix la cosa com a pròpia, amb la del rabassaire que posseeix una terra sols per un curt nombre d'anys, que tot el més seran cinquanta, que una desgràcia en els conreus o una plaga general, com la filoxera, pot trencar en termini ben curt el lligam que el manté unit amb la terra, i que està subjecte a l'amo d'aquella per obligacions tan estretes com la de conrear la terra per ell mateix, i conrear-la bé, i no arrendar-la a altre, i entregar els fruits i... a deixar-ho tot quan s'acabi la vinya o el termini fixat, talment les diferències són fonamentals! Pensi's, però, que fins aquí nosaltres no havem sentat si ho trobem o no just que les coses passin així, doncs ara sols analitzem les dues institucions tal com són viscudes, per a palesar les analogies i diferències que ofereixen.

Altrament, en aspectes més o menys accidentals, la rabassa i el cens ofereixen ja certes analogies, d'una sensible pallidesa, però.

Per ventura, era costum molt generalitzada antigament, que el rabasser entregués a l'amo, a l'hora de pendre la rabassa, una petita quantitat en concepte d'entrada. En els censos passa una cosa per

l'istil, si bé la quantitat sol ésser d'una més gran importància. Cal dir, de totes maneres, que en la rabassa aquell costum ha desaparegut quasibé del tot, essent substituït per altra de sentit ben invertit, puix que l'amo sol obligar-se a entregar bona pila de coses en la plantació de la vinya, ajudant al pagès amb qui-sap-les aportacions: per ventura, ceps americans, fems, brossa, pedres, llenyes per colgar o cremar, etc., etc.

En la major part dels censos existeixen per part del censatari els drets de tanteig i de retracte, ço és, una prelació a quedar-se amb els drets que té el censatari quan aqueix vol alienar-los a títol onerós, pagant la mateixa quantitat que li és oferta. Aqueixos drets, en els censos, són recíprocs, ço és, els té el censatari en les alienacions que fa el censalista i aquest en les que fa aquell. En la rabassa no ocorre pas així; els té l'amo de la terra quan el pagès vol cedir els seus drets a altra persona, però no pas el pagès quan l'amo trapassa a altri la terra donada a rabassa.

En les enagenacions que dels seus drets faci el censatari, pot dividir la finca, però no la responsabilitat que queda adherida a totes i a cada una de les parts que n'hagin eixit: en la rabassa, la limitació és força més estreta a conseqüència de les necessitats de conreus per a les quals fou creada. El pagès, si aliena els seus drets ha d'ésser a una sola persona, de manera que no pot partir-se ni la terra ni la responsabilitat. Endemés, són molts els autors que voldrien aixecar a precepte jurídic el costum vigent en moltes contrades de la terra catalana, que reconeix a l'amo el dret a refusar el comprador de la rabassa quan per les seves costums o altres circumstàncies pot deduir que no serà bon pagès. La raó d'aquesta limitació tan racional resulta palesa pensant que el rabasser no és, ni de bon tros, un censatari que compleix entregant religiosament el preu estipulat cada fi d'any, sinó que és un conreador amb el qual l'amo de la terra hi està solidaritzat per molts conceptes. Es de pensar que si aquesta limitació, tant justa que molts voldrien creure estesa, no s'arrela i concreta, més que per res, és per la dificultat que existeix en donar-li un caient pràctic coercitiu.

Referent als drets de lluíme tan apreciats pels censalistes i que consisteixen en cobrar un tant per cent de la valor satisfeta en les enagenacions de la finca acensada, no tenen pas aplicació ni correlació amb la rabassa morta.

Resumint, doncs, resulta que en els drets accidentals o complementaris, la rabassa i el cens enfiteutic, ofereixen algun parentiu amb modulacions, però, força sensibles; més que en les causes fonamentals i d'existència, representades per la *perpetuitat*, pel segon, i la *tempo-*

ralitat i pactes de conreu, pel primer, les diferències són absolutes. És per tant il·lògic que dues institucions que només s'assemblen en aspectes tan accidentals hagin d'ésser arrossegades per una mateixa corrent, que pretén sentar disposicions tan fonamentals com és la redempció forçosa. I tant la cosa és estat entesa sempre així pels juriconsults i legisladors, que n'hi ha prou amb examinar de un a un tots els articles destinats en els cossos legals a regular la institució dels censos en les seves múltiples varietats així com les glosses i comentaris als mateixos, per a deduir que ni una sola vegada, en ocupar-se d'aquelles, pensaren que poguessin ésser aplicades a la rabassa les disposicions que sentaren.

Volguem, però, concedir, que a conseqüència d'aquelles petites concomitàncies entre les dues institucions, la rabassa, jurídicament estudiada hagués d'ésser presa per una mena de cens: evidentment que el cens fóra temporal, que això cap autor, ni propagandista, ha gosat a negar-ho. Llavors aquell argument que feia redimibles les rabasses perquè eren censos podria girar-se al inrevés i convertir-lo en aquest altre: si el que fa redimibles forçosament als censos és el fet d'ésser cargues *perpètues* de la propietat, les rabasses que són cargues *temporals* no han d'ésser pas considerades com a redimibles.

Altrament, pensi's, que no pas tots els autors ni legisladors estan conformes en declarar redimibles forçosament als censos, per perpetus que siguin. A bo i tots els autors catalans, per cert, els repugna malmetre la tradició jurídica de la terra, que els ha considerat sempre com irredimibles. I és per això que ens cal concloure: ¡si tractant-se de cargues perpètues tan ben definides, les opinions no són, ni de bon tros unànimes en favor de la redempció forçosa, com és possible que s'apliqui en justícia aquell violent principi a favor de les rabasses de naturalesa indiscutiblement temporal!

Altra ordre de consideracions ben escaïentes deriven de la diversa quantitat de drets que mantenen damunt d'una mateixa terra dos persones diferents. Examinat el fet jurídic en la seva iniciació ens trobem que, a conseqüència de l'establiment de la rabassa, la totalitat dels drets dominicals que l'amo de la terra abans tenia tot sol sobre d'ella, ara els té distribuïts amb el rabasser en la següent proporció:

El rabasser té damunt de la terra: a) el dret (i l'obligació) de crear una vinya; b) de conservar-la mentre visqui la vinya i, tot el més, fins el termini màxim que s'estipuli; c) de fer seus els fruits en la proporció estipulada; d) de trametre per títol lucratiu o oneros els drets de rabassa a altra persona, amb determinades condicions.

L'amo de la terra hi té: a) el dret de cobrar la part que li pertoca dels fruits donats per la vinya; b) el d'inspeccionar els conreus i mantenir-ne l'alta direcció; c) de exercir la prelació en els casos en què el rabasser pretengui alienar els seus drets; d) d'exercir totes les altres manifestacions del domini no cedides al rabasser; e) de consolidar, un cop morta la vinya, o bé vençut que sigui el termini màxim fixat, totes les manifestacions del dret de propietat en la seva persona *recollint la part del dret de què es desprengué* a l'hora de constituir-se la rabassa.

Ja es veu, doncs, com els drets que es reservà l'amo, en celebrar-se el contracte, tenen un pes extraordinàriament superior que no pas els que foren atorgats al rabasser: deixant estar tots els demés, d'un ordre equivalent, hi ha el senyalat en la lletra *e* que no pot de cap manera negligir-se: el dret a consolidar, en un termini relativament curt, totes les manifestacions del domini, que no ha estat mai negat al propietari, no té compensació amb cap altre del pagès, decantant, en conseqüència, la balança en favor d'aquell.

I ja en aqueix punt, cal preguntar: en presència d'aqueixos interessos antitètics (jurídicament parlant, s'entén) i en la necessitat de que l'un hagi de cedir a favor de l'altre quin ha de perdre? La resposta apar que no sigui dubtosa, doncs que en tota llei de accessions, lo accidental cedeix a favor de lo essencial. Més últimament es vol girar aqueix ordre lògic i es ve a dir: cal que desaparegui aqueixa dualitat de propietaris respecte a una mateixa cosa, establint-se que, mitjançant una indemnització, l'un pugui foragitar a l'altre... més el qui tindrà dret d'acomiarar no ha d'ésser pas aquell quals drets sobre la cosa són els més importants... sinó l'altre, precisament aquell que sols temporalment poseïa la cosa. En el meu entendre, el contrasentit és evident.

En un altre article seran examinats els arguments d'ordre econòmic i social que més correntment s'usen en favor de la teoria de la redempció forçosa de les rabasses.

DR. PERE J. GIRONA

Professor de Legislació Agrària
a l'Escola Superior d'Agricultura

Agricultors, desconfieu dels guanos especials per a tal o qual conreu.

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general. Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

L'Ycerya Purchasi

L'*Ycerya Purchasi* és el còccid més terrible que existeix per la seva enorme proliferació partogenèsica (no necessita del mascle per a donar fills), pel sens fi de plantes que ataca, i per la mobilitat que posseeixen les seves larves.

Dels estralls que produeix a les plantes, solament en dóna idea el que produeix a la vinya la filoxera; aquesta, amb les picades a les arrels del cep europeu, el debilita fins a matar-lo; aquella amb les picades a les fulles, rames i troncs, mata les plantes on se posa.

Fa uns dos anys que campa per Extremadura, viu d'allò millor per València i se'ns assabenta que per Sòller també hi ha focus.

L'Ycerya Purchasi fou descoberta en 1878 sobre acàcies de Nova Zelanda, pel Dr. Purchase i estudiada i classificada pel Professor Maskell, que la va dedicar a son descobridor Purchase.

Plantes en les quals viu l'Ycerya: Acàcies de varies espècies, tarongers, llimoners, ponsemers, alzines, abets, xiprers, ròsers, ges-samins, figuera infernal, pomeres, vinya, romers, mareselves, ginestes, *smilax aspera*, etc. No viu solament dels tarongers i llimoners, com podria creure's, pot també ésser un terrible enemic de les plantes citades.

És oriunda d'Austràlia, d'on va passar a Califòrnia; en 1890 fou denunciada al Cap de Bona Esperança; poc temps després, a les illes d'Hawai; en 1896, a Portugal; en 1900, a Itàlia; en 1912, a França, on va passar-hi d'Itàlia; en 1921, a Espanya, importada de Portugal, i en 192..., a Catalunya. Tal és el camí de la cotxinilla australiana. El vehicle han estat les plantes, especialment les acàcies i tarongers, no pas els fruits.

Com a caràcter de la sub-família dels mono-flebins no porta cuirassa o escut la femella adulta, i té les antenes de deu a onze articles; els mascles tenen ales molt desenrotllades i ulls compostos. La femella adulta és de forma sub-ovalar pla-convexa, la part convexa està aca-nalada, és la dorsal i està proveïda d'un blanc sac ovígen que neix del davall de l'abdomen i es perllonga al darrera. La part dorsal segrega cera. La *Ycerya* quan fa el sac cerós, podria confondre's amb alguna *Pulvinaria*, però és fàcil de reconèixer-se perquè aquestes tenen en el sac algunes estries transversals, mentre que les estries de la *Ycerya* són longitudinals. Mideix, amb el sac cerós, uns deu mil·lí-metres.

Abans d'arribar a l'estat adult, que és quan fa el sac cerós, passa per tres estats larvaris diferents, que interessa conèixer als patòlegs per a poder diagnosticar la infecció des d'un principi.

En el primer estadi larvari, dorsalment ja porta cera, que continua segregant en el segon i tercer estadi, i en estat adult.

Les naixences més nombroses són pel febrer, juny i setembre, i el nombre de generacions en dotze mesos són tres. Com passa a la major part dels còccixs, és de reproducció ovígera, ço és, les femelles posen ous, que són de color de taronja i en nombre de sis cents, i fins mil, si l'arbre és prou vigorós per a dar-li prou suc nutritiu. L'evolució de l'ou fins a arribar a insecte acabat, dura uns tres mesos a l'estiu, cinc a l'hivern i quatre a la primavera; llur evolució està estrictament relacionada, doncs, amb la temperatura de l'ambient.

Cal tenir present els mesos de les grans avivacions per a emprendre una lluita química o biològica del còccix.

Solament per a dar una idea del poder procreatiu d'aquesta cotxinilla, farem un senzill càlcul, considerant que tenim la *Ycerya* en uns tarongers, vinya o parc de Catalunya, i veurem l'enorme descendència.

D'una <i>Ycerya</i> en febrer en neixen...	600
De 600 <i>Yceryes</i> en juny en neixen...	360,000
De 360,000 en setembre en neixeran.	216.000,000

Així tenim que d'una *Ycerya* que cria al febrer, al setembre en tindrem dos cents setze milions. No cabrien en cap arbre per gros que fos. Si cada adult amb el sac ovígen ocupés un centímetre quadrat, necessitariem una superfície de 21,600 metres quadrats, o sien dues hectàrees, setze àrees. I si cada una d'aquestes *Yceryes* xuclés solament una gota de saba diària, tindríem que en 24 dies haurien xuclat dos mil cent seixanta hectòlitres de suc nutritiu.

En l'estat larvari es trasllada fàcilment i amb rapidesa d'una branca d'arbre a l'altra, buscant de preferència les extremitats; el vent i l'home faciliten també la dispersió. En estat adult, i especialment quan ha fet el sac cerós, s'immobilitza per a tot el reste de sa vida.

Els arbres queden extenuats per l'absorció i extrevassació de saba produïda per les infinites picades, i es cobreixen de negre que viu en el melat que excreta la invasora.

Lluita química contra la Ycerya.—Les pulveritzacions amb polí-sulfurs al 4 % per les rames grosses i troncs i al 1 % per les fulles dels arbres envaïts poden aturar la invasió a condició de repetir-les setmanalment. Aqueix tractament deu emplear-se mentre s'espera

l'aplicació del procediment biològic, en els períodes de les grans naixenses.

Nosaltres hem lluitat amb èxit contra una *Pulvinaria* del taronger, no classificada encara, amb solució aquosa de lisol al tres i mig per cent i fent els tractaments setmanals.

Procediment biològic.—El procediment biològic contra la *Ycerya Purchasi*, és el triomf més gros que registra l'Entomologia aplicada.

Riley Director de la Divisió d'Entomologia del departament d'Agricultura dels Estats Units, observava que els tarongers i citrus de Califòrnia vivien defectuosament i anaven morint-se per les invasions de la *Ycerya*. Partint del fet que a l'Austràlia, país originari del còccix, no es mostrava aqueix amb tanta virulència, suposà que en són país originari es trobaria algun insecte que frenaria l'increment de la cotxinilla. En 1888 un dels agents del Laboratori, Koebele, fou enviat a l'Austràlia amb especial encàrrec de buscar els paràsits o entomòfags de la *Ycerya*. De les seves recerques Koebele va obtenir varies espècies de paràsits i dos entomòfags coccinelixs, el *Novius Cardinalis* i el *Novius Koebele*.

Amb els descendents del centenar de *Novius Cardinalis* que varen arribar vius a Califòrnia es va destruir la *Ycerya Purchasi*, tant que en 1891 es parlava a Califòrnia del còccix com d'un flagell històric.

Per tot on s'ha presentat la *Ycerya* s'ha combatut amb el *Novius Cardinalis*. Al Cap de Bona Esperança s'ha aclimatat bé i ha destruït el còccix com a Portugal, Itàlia, França, Nova Zelanda, Illes Hawai, etc. La lluita del *Novius Cardinalis* contra la cotxinilla acanalada sempre ha reeixit bé. Només és precisa certa tècnica de la qual parlarem en l'article següent, on tractarem del *Novius Cardinalis*.

No volem deixar aquest article sense donar la veu d'alerta a aquelles entitats o persones, que deuen i poden fer quelcom per fer triomfar el *Novius Cardinalis*.

Tenim a València la *Yceria Purchasi* i a València tenim també la *Formiga Argentina* (*Iridomyrmex Humilis*-Mayr.). No cal confiar massa en l'acció del *Novius Cardinalis* contra la *Ycerya* on hi ha la formiga argentina. Aqueix himenòpter busca afanosament la mel secretada per la cotxinilla, la defensa i fins l'estimula tan enormement en les seves descendències partogenèsiques, que és probable que el *Novius* res pugui contra l'hemípter.

S'imposa lluitar per tots els mitjans i posar en pràctica tots els sistemes contra la formiga argentina: isolant-la amb l'aigua corrent, cremant-la, emmetzinant-la per a que sigui un èxit la lluita del *Novius Cardinalis* contra la cotxinilla australiana.

JOAN AGUILÓ GARSOT

Consells antics, sempre actuals

L'extensió de la propietat i les construccions que li corresponen

MOLTS dels consells que dona l'autor llatí Columela als agricultors en el seu llibre de «Re rustica», no han perdut encara la seva actualitat. És clar que a la crítica moderna li serà fàcil constatar nombroses caigudes en error, ingenuïtats puerils i sobretot preocupacions populars que donen lloc a pràctiques absurdes. Però junt amb elles, la raonable interpretació d'una llarga experiència i una sòlida observació ha anat precisant una sèrie de regles i consells que tenen encara avui una valor efectiva.

Per als catalans, seguidors fidels dels conreus mediterranis, l'obra de Columela té més alt interès. Ens ensenya la font de la nostra tradició agrícola. I quant tracta temes generals agraris, les seves idees troben ressò en les qüestions avui més discutides.

Vui recollir la seva valuosa opinió en l'important problema de l'extensió de la propietat, considerada des del punt de vista econòmic i de la producció, i de la relació entre lo extens de la finca i les construccions rurals que requereixi. És aquest un punt en el que Columela insisteix sovint. Les lluites agràries, sempre vives a l'antiga Roma, promogudes per la tendència a la concentració en gran propietats, i les campanyes populars que la combatien propugnant per una major divisió de la terra, donen a les paraules de Columela un fort interès d'actualitat.

Columela és un decidit partidari de la propietat petita i dividida. Defensa l'antic precepte cartaginès: «L'hisenda té que ésser més petita que el llaurador, perquè com el treball agrícola és una lluita entre els dos, si l'home flaqueja, l'excessiva quantitat de terra el venç.» I es fa ressò de la màxima clàssica que Virgili tancà bellament en un vers, dient: «Admira l'hisenda gran, però conreua la petita».

Malgrat el règim legal—per altra part insuficient—en temps de Columela, la concentració de la terra en grans propietats, era un fet molt generalitzat. Cató, expressant el criteri egoista dels privilegiats,

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

considerava la propietat millor la dedicada al pastoreig, sense conreu de cap mena, exigidor de braços; ja que en la primera un sol pastor menava i podia tenir cura d'un nombrós ramat. Columela, sentint el problema amb major generositat i justícia des del punt d'obir social, i amb més clarivident comprensió des del purament agrícola, s'indigna d'aquesta tendència, i aconsella «que en l'adquisició de terres, es guardi la mateixa justa mesura, el mateix seny que en les demés coses importants». Condemna durament als «poderosos que posseeixen comarques senceres, les quals ni a cavall poden recórrer; i les donen abandonades als ramats que les inutilitzen, trepitjant-les, o a les feres que les devasten i destrueixen per complet». En veu els defectes agronòmics d'aquest sistema que porta una ràpida disminució de la productivitat, constatant que les set jugades o jornals romans (prop de dues hectàrees) que Lieini quan fou Tribun va repartir per cap a cada ciutadà, donaven als antics millors collites que en el seu temps, terres de goret, gairebé ermes, de gran extensió». Té, doncs, Columela en aquest punt un criteri definit: vol que la mesura de la propietat depengui per a cada un, «de la seva voluntat i facultats», perquè, com encertadament diu,—condemnant afanyos equivocats i ambicions sense moderació, «és ende bades volguer posseir, si no es pot conrear».

Acceptat el principi de mesura en l'extensió de la finca, creu també necessària una estricta proporció entre aquesta i la importància de les construccions. «Són molts—segons Columela—els que s'enganyen en aquest punt, entre altres, ho foren els eminents i savis Lucius Lúcul i Quintus Scevola, un dels quals féu la casa major i l'altre més petita de lo que exigia l'extensió de la finca. Les dues coses són contràries als interessos de l'amo, doncs les cases grans no sols costen excessivament al construirles, sinó que obliguen a elevades despeses de conservació; i les cases massa reduïdes ocasionen sovint pèrdues de collites, perquè tant els líquids com els grans es fan malbé fàcilment, si no hi han coberts on guardar-los, o són estrets i poc apropiats». L'agricultor deu pendre per a les construccions amplament «tot el terreny que necessita», però tampoc «deu edificar sols pel desig de fer obres». Cató,—el qual en aquest punt hi està d'acord—resumeix el concepte en un aforisme clar i gràfic, dient: «Que la propietat no tingui que buscar casa, ni la casa, propietat».

Resolt ja el punt de la importància i capacitat de les construccions rurals en relació amb l'extensió de la finca, dona Columela regles encertades per escollir el més favorable emplaçament dels edificis. Les normes per a decidir-ho, contingudes en el llibre de *Re rustica*, responen principalment a consideracions de salubritat. Parla també l'au-

tor llatí amb la detenció que es mereix, de la facilitat de comunicacions, per la proximitat de camins o de corrents d'aigua navegables; però ho fa més per a fixar les condicions de situació general de la finca que les de les construccions dintre d'aquesta. Es comprèn que Columela dongui tanta importància a les raons de sanitat per a fixar el lloc on deu construir-se la casa, perquè essent un fervent detractor de l'absentisme—ja en el seu temps, degut als atractius de les ciutats, generalitzat en excés—considera com una veritable necessitat que l'habitació del propietari sigui sana i agradable. Recomana el «contruir-la a mitjana altura, en un lloc en que l'aire no sigui ni molt calent ni molt fred, abrigada dels vents i protegida de l'humitat.» L'exposició millor de les construccions «serà mirant al llevant o al migdia en els paratge sanitosos, i al nord en els llocs humits». «No convé que hi hagin estanys o aigües mortes pròximes a la casa, perquè amb el calor produeixen vapors pestilents, i són causa de núvols espessos d'insectes armats de fiblons perillosos, com també de les malignes serps de terra i d'aigua, envenenadas amb el llot fermentat, que motiven malalties estranyes, que ni els mateixos metges coneixen». «L'humitat rovellada els instruments de treball, fa malbé els mobles i contribueix a que es deteriorin ràpidament les collites, tant les que estan guardades com les que no ho són. La casa deu situar-se en un lloc elevat, i de manera que la façana estigui orientada envers el punt del cel per on surti el sol en l'equinocci; posició d'equilibri entre l'acció dels vents de l'hivern i de l'estiu».

A les consideracions de salubritat n'hi afegeix altres de caràcter diferent, dignes d'ésser tingudes en compte. Una d'elles parla de l'aigua, que convé tenir sempre amb abundància, doncs «molt poden contribuir a temperar el calor de l'estiu i fer un lloc agradable, les riberes i petits xaragalls, l'aigua dels quals, i sempre que el relleu, del terreny ho permeti, deu portar-se fins a la casa, encara que no fos molt bona, mentre sigui dolça.» L'altre aconsella no aixecar les construccions massa aprop de les carreteres públiques, perquè els desperfectes fets pels vianants que hi passen i el tenir-los que hostatjar amb molta freqüència perjudiquen els interessos del propietari.

Repetim que (salvant la ingenuïtat d'expressió deguda al seu empirisme fonamental) la majoria d'aquestes regles són deduïdes de nombroses observacions ben interpretades, ço que les fa, en conjunt, i prescindint de detalls inútils i algun d'ells no prou cert, sempre actuals.

Això és degut a l'importància que donaven els romans a aquests temes. La bona distribució de les construccions en una propietat ben proporcionada, era per ells un problema del màxim interès. Plini,

l'historiador, ho comprova, explicant com Caius Marius, el guerrer i polític famós, dictador de Roma, dibuixà ell mateix el croquis de la seva casa rural fixant-ne la distribució amb cura i minuciositat idèntica a la que planejava abans de la batalla, la disposició d'un campament els dies de major perill.

CARLES PI SUÑER

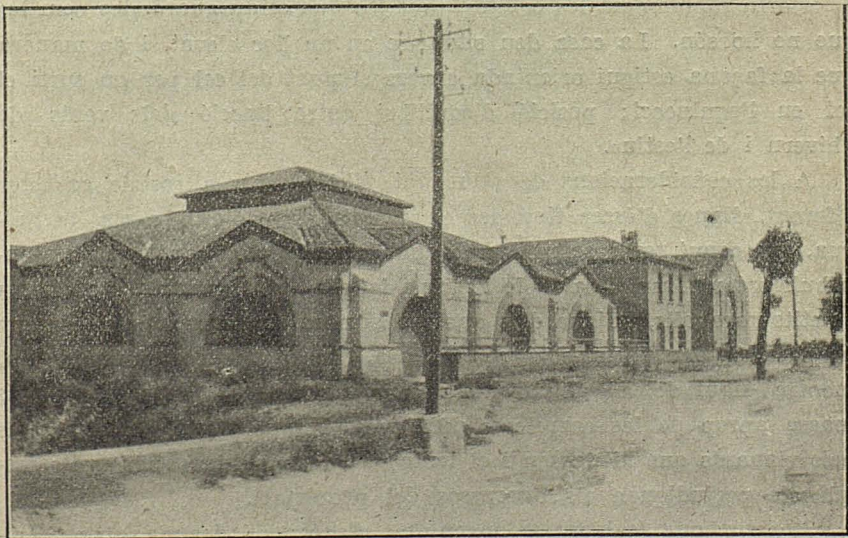
Professor de Mecànica Agrícola
a l'Escola Superior d'Agricultura

Notes d'un viatge al Migdia de França

V

El Celler de Lézignan (Aude)

EN tota obra cooperativa per l'assoliment d'un èxit complet és necessari un home que amb suficient energia l'organitzi i la porti endavant, doncs és precis passar moltes penalitats abans no és una obra ferma.

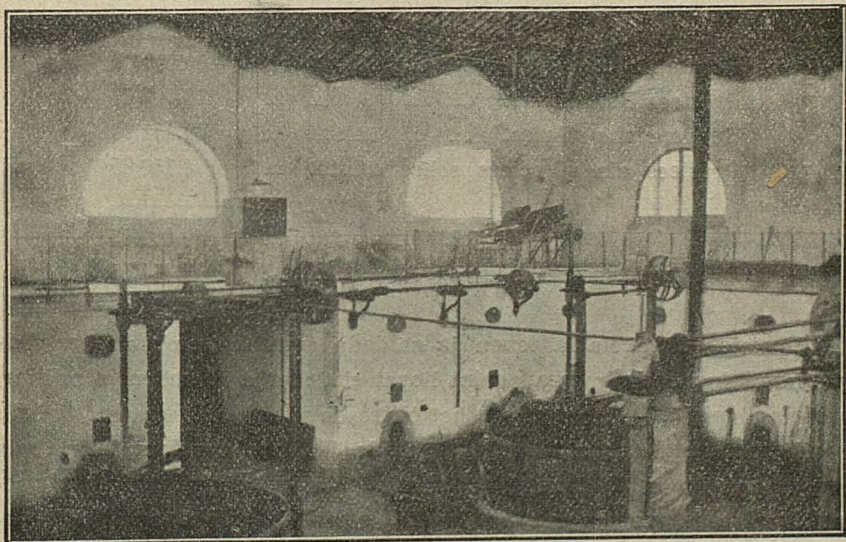
Celler cooperatiu de Lézignan: Molls de descàrrega

La simpàtica vila de Lézignan tingué la sort que en 1909 un home d'altura i d'un gran prestigi, M. Castel, avui dia diputat pel districte i president del Celler, organitzés els petits vinyaters de la vila per a la construcció d'un Celler cooperatiu amb objecte de remeiar les fon-

des crisis que atravessaven en aquella època els cultivadors de vinyats.

S'admeteren per a la constitució de la novella entitat tots els vinyaters que collissin menys de 1,000 hectòlitres reunint-se de bon principi 230 subscribint-se per parts de 30 francs corresponents a 50 hectòlitres de lo que collissin tenint present per això la declaració de collita de l'any anterior; els que collien més de 200 hectòlitres eren obligats a subscriure una part per cada 25 hectòlitres que sobrepassessin als 200.

De les parts subscriïdes va ésser desembossada la dècima part abans l'assemblea general de constitució de la Societat, i la resta ho ha sigut

Celler cooperatiu de Lézignan: Interior del celler primitiu

a mida de les necessitats. Els préstecs de l'Estat al Celler fins a la data són de 176,000 francs al 2 % d'interès i 20 anys d'amortització, demés, rebé de l'Ajuntament de la vila l'any de la seva fundació 8,000 francs que foren aplicats al pagament de 10 francs per part de les 800 subscriïtes pels propietaris del terme municipal; també ha rebut bones subvencions de «L'oeuvre philanthropique du vin», fundació del Baró de Rostchild.

L'estat de comptes de la Cooperativa abans la guerra, segons les dades que va tenir l'amabilitat de donar-me el comptable M. R. Miaïlhes, és com segueix.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

ACTIU

	Francs
Construccions.	315.597,55
Màquines i mobles.	108.843,75
Anexe Celler.	40.605,30
Total....	465.046,60

PASSIU

	Francs
Capital... ..	100.000,00
Préstecs Estat.	176.000,00
Subvencions varies..	69.451,70
Préstecs als associats sobre collita. ...	4.150,35
Total.	349.602'05
Diferència.	115.444,55

Aquesta diferència la tenen ja saldada avui dia amb els beneficis que feren durant la guerra, tenint llogat el Celler a Intendència militar, que els abonava 0'40 francs per hectòlitre de vi que passava en dipòsit.

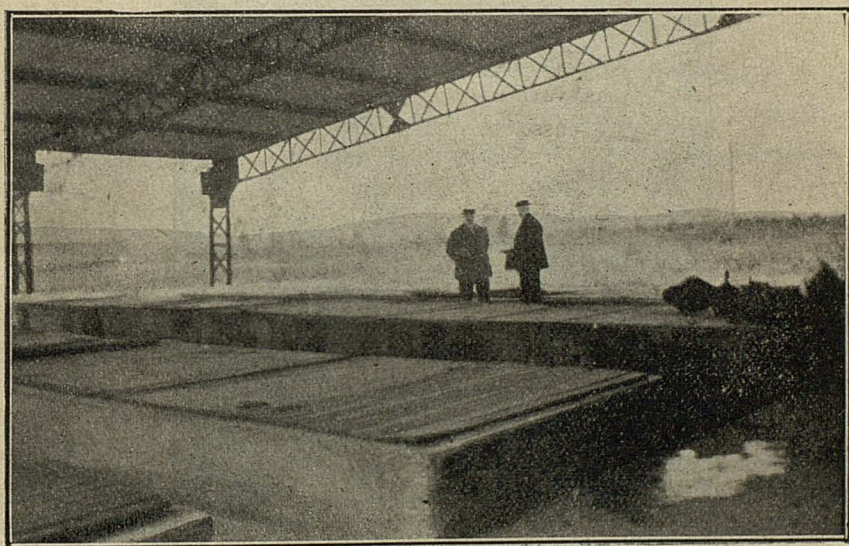
El número de socis actualment és de 460, que aportant terme mig per any 33,000 hectòlitres, tots tenen un sol vot no essent doncs proporcional a la verema que porten. No estan obligats a aportar la totalitat de la collita, podent retenir una part per l'elaboració directa; els estatuts preveuen que el mínimum obligatori i el màxim facultatiu seran fixats cada any per l'assemblea general, avui dia en el nou reglament s'ha fixat que a partir de 1923 estan obligats a portar la quarta part de la collita, i a partir de 1925 serà la tercera part, fixant-se per després obligatòria la meitat de la collita.

El vi el reparteixen a base de 1 hectòlitre per 135 quilograms de raïms, liquidant, demés, per graus; lo que resta i els subproductes es destinen al Celler; demés, al fer les liquidacions, es queden el 10 % per pagar les despeses generals.

Els socis que vulguin poden retirar completament la seva collita, si avisen abans del primer d'octubre i a condició de deixar també el 10 %.

Un cop finida la liquidació, pagades les despeses i els interessos i amortitzacions dels préstecs de l'Estat, si l'actiu és major que el passiu, sobre la diferència és pren el 5 % per constituir la reserva que

la llei marca, i la resta s'aplica a pagar el 4 % d'interès a les parts subscrites pels socis. Si després encara resta un excedent, s'aplica en la següent forma: 10 % per gratificació de personal, 10 % per la Caixa de previsió per contingències de conreu, malalties, poda, etc., 10 % per la constitució d'un fons de reserva suplementari i la resta, o sigui el 70 % per amortització del capital aportat pels socis o bé després, quan ja sigui tot amortitzat, es repartirà proporcionalment a tots els socis en relació a la verema aportada. En el cas de que algun any no tinguessin prou per l'abonament del 4 % a les parts subscrites, treuen lo que necessiten del fons de reserva complementari.

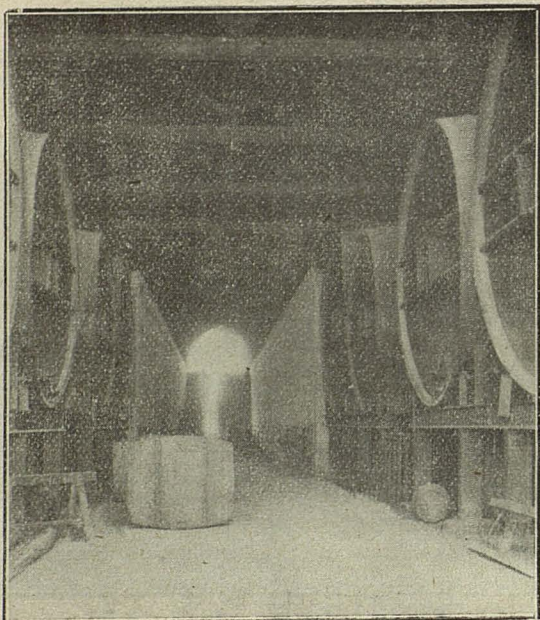
Celler cooperatiu de Lézignan: Bateries de difusió

Les vinyes del terme són de tres categories: 1.ª, costers; 2.ª plana; 3.ª planes regables. La plantació és feta a 1,50 m. en quadro i els peus són Rupestris Lot, en els costers; Riparia X Rupestris 3.309, en les planes, i Ripària Glòria, en les planes regables. L'empelt és en general Carinyena 50 % i Aramon 50 %. En els costers fan poda curta, i en les planes, podes mixtes i llargues; la producció oscilla en els costers entre 30 i 50 hectòlitres per hectàrea i en les planes entre 40 i 60 hectòlitres, podent arribar en les planes regables amb podes llargues fins a 200 hectòlitres.

Està situat el Celler prop de l'estació i al costat de la carretera de Narbona a Carcassona; el projecte és obra de l'Arquitecte M. Reverdy, de Narbona; la cabuda total és de 43,000 hectòlitres; com se veu hi

ha un sobrant de 10,000 hectòlitres sobre la collita mitja. L'edifici primitiu és quadrat i té adossats a les parets 22 dipòsits rectangulars de ciment armat de distintes capacitats, al centre hi ha 4 premses auto-declíc Marmonier de 3.50 m. de diàmetre.

Els raïms són pesats i graduats i sense trepitjar són abocats als dipòsits de fermentació, que dura aproximadament 5 dies. Es fan les premsades en les Marmonier de gran diàmetre, fent tres retallades, o el repremsat es fa amb hidràuliques.

Celler cooperativa: Celler de reserva

Anexe a aquest edifici hi havia el celler pròpiament dit, que avui dia es destina a local de reserva; hi ha en ell dipòsits de ciment armat i fons de fusta. Entre mig dels dos edificis tenen les oficines, laboratoris i habitacions pel personal.

En 1910 feren l'ampliació construïnt al darrera dels edificis mentats altre de tres naus amb 43 dipòsits, de ciment armat, de cabuda variable de 200 a 400 hectòlitres. L'instal·lació mecànica es compon d'una trepitjadora desarrapadora, un elevador de repès i una bomba de veremes, tot de la casa Coq; suplementàriament i per casos d'aglomeració de verema hi ha una cènia i una trepitjadora per projecció, de la casa Mav, de Beziers.

Tota la verema entrada en aquest nou edifici no es premsa sinó que s'extreu el vi de la brisa per mitjà de tres bateries de difusió, composta cada una de 12 elements de 55 hectòlitres cada un; extreuen per aquest procediment un terç més de vi que amb les premses.

El rendiment de conjunt en tot el Celler és de 120 a 125 quilograms per fer l'hectòlitre; tot el vi que es fa és brisat i la seva graduació variable de 9 a 12° segons els anys.

Elaboren amb tots els avenços de la moderna enologia, fent inclús el levaduratge amb un «Limogen».

El cost d'elaboració és termé mig de 3 francs per hectòlitre. En la nostra visita ens acompanyaren el Director del Celler, M. Jaimmes, i el Comptable, M. R. Miailhaes, donant-nos tota mena de detalls sobre el funcionament d'aquell important Celler.

E. M. D'YMBERT.

Cap del Servei de Viticultura i Enologia

COMENTARIS

Gatzara prohibitiva

En Camil Mancini és un col·laborador del «Giornale Vinicolo Italiano» que, de faisó amena, retreu coses estupendes.

Pocs dies fa li llegíem un diàleg que, si bé en prosa, posava en solfa la llei seca, comentant una de les formes de burlar-la higiènica i científicament.

Com? Un apotecari italià, establint-se a Nova York i obrint-hi un regitzell de farmàcies enològiques des d'on administrava alcohol a uns imaginaris malalts de... gola seca que sols guarien amb pòcimes abundoses de whisky, kummel, curaçao, marsala, porto, burdeus, mà-laga, etc.

I sembla que els malalts eixien contents de la farmàcia, del tractament medical, de la taxa i de la llei... resseca.

Però més contents els galenos consultats, que cobren les visites a més que enraonat preu. I un xic més contents els apotecaris.

El del comentari dialogat Maucini, amb la venda de garrafes, galeons i botes del fermentat va arrodonir-se i després de muntar s t farmàcies pseude-higièniques i quelcom bàquiques, les ha traspasat pel valor d'una fortuna.

Clar que si i no és pas cas nou. Ço que emmagreix al fadrí extern, li posa tripa al hereu.

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.

Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

L'enyorança de l'alcohol

A un comtat de la província de Québec, que com altres Estats ianquis estaven sotmesos ja feia algun temps al règim de la llei seca, la qual autoritza a les ciutats a prohibir i àdhuc els mana que no poden vendre alcohols, les autoritats han tingut una pensada i s'han dit: O aquesta llei és a gust dels consumidors o a disgust. Si és a gust deixarem que continuï; si no és a gust de tothom, cal que la deroguem.

Per averiguar-ho, per adquirir-me la certesa, sabeu que han fet? Han obligat a tots els electors amb dret a votar, a que manifestessin si la llei havia de continuar o si havia de borrar-se dels costums del país.

I sabeu quin ha estat el resultat? Xiquets de Déu! Per una forta, unànime i aclaparadora majoria, s'ha proclamat amb èxit esclatant que el comtat de Missiquosi vol desempellegar-se de la llei injusta que no permet xerricar, que no permet alegrar el cos amb un vaset de malvasia, o de vi ranci, i àdhuc una copa de xampany, cognac, ron, i demés begudes alcohòliques.

Que és cas! I d'avui en endavant els vins de totes graduacions i els licors elaborats amb alcohol de totes les graduacions, entraran triomfalment al país, a alegrar els cors que així han proclamat que l'enyorèn.

Molt bé, senyors!

Una afirmació de Chéron

Un ministre d'Agricultura que francament declari un ideal proteccionista, encaixa bé amb un Henry Chéron.

Per casa, un Rodríguez, se sent propens a declarar-se partidari de les solucions mecàniques.

Perquè si aquí una indisposició pertorba fins a l'extrem de no oir a la Comissió de les Federacions Catòlic-Agràries de Zaragoza, Navarra i Rioja, ja serem a comprendre que la greu malaltia dels agricultors no millorarà amb una indisposició d'un ministre de la Corona.

Chéron, en canvi, no sols fa intensa la propaganda de la seva circular als directors dels serveis agrícoles recomanant l'ús i circulació del vi, per exemple, sinó que la clou amb una afirmació tan contundent com aquesta:

«Vos recomano donar a aquesta circular la publicitat que comporta i de que féu entendre a tots que *ajudar als vinyaters és defensar l'interès nacional*».

I diem nosaltres:

«Cher Monsieur Cher... on; on est à regretter que nous ne soyons sous la régie de votre ministère paternel!»

L'acció de la lluna

La lluna no serveix solament als romàntics, als enamorats—que poden ésser una varietat de romàntics—i als aviadors. En el laboratori de botànica de l'Universitat de Liverpool s'està estudiant un fet afermat i demostrat, sembla, pràcticament per un jardiner, que sota la influència de la llum solar.

Un jardiner, anomenat Hayes, ha observat que els seus cogombres creixien de 5 a 7 centímetres més a la nit, per acció de la lluna, que no pas de dia, a la llum del sol, i que les llavors germinen millor quan llueix la lluna.

Un professor de Liverpool ha volgut comprovar aquests fets i, malgrat que la lluna hagi estat poc amable amagant-se sovint sota una espessa cortina de núvols, sembla que ha arribat a conclusions en certa manera extraordinàries, descobrint efectes desconeguts de la llum polaritzada damunt la vegetació.

Potser arribarem a saber finalment si els pagesos tenen raó quan parlen de les llunes.

Alcohol, coure i sucre

Un estudi de Prandi, de Mòdena senyala l'ordre de correlació que en els vins més dolços tenen l'alcohol i el coure a conseqüència de la incompleta fermentació que determina la presència excessiva de sucre no transformat.

La quantitat de coure està en raó inversa de l'alcohol, i així, en els vins dolços—febles d'alcohol—la dosis apreciable de coure acusa fins 0'160 grams per litre.

L'excés pot corregir-se acudint a una forçada segona fermentació tractant al vi encourat per un excés de sulfur potàssic anhidre en una proporció de 8 a 11 graus per hectòlitre. Uns dies després sofrirà un segon tractament de metabisulfit potàssic a raó de 8 graus per hectòlitre. Repòs d'uns vuit dies i filtratge.

En diríem la fórmula Prandi dels vuit: 8 de sulfur; 8 de metabisulfit amb 8 dies de interval entre els dos tractaments i els 8 dies de repòs abans filtratge.

«Les appellations d'origine»

O diguem: *les denominacions d'origen*, que tal vol dir l'epigrafia.

Car nostres lectors sabran que ja s'han escatit estes qüestions amb el tècnic francès M. Roux i els nostres funcionaris d'Estat i Foment, senyors Muñoz Torroba i Cabello Lapiedra.

Això de que aquí diguem *coñac* i *champagne*, als francesos els hi sembla una brossa a l'ull o un panelló al nas. No hi passen, si no és amb un impost fortíssim de pontatge en arribar-los-hi a fronteres els nostres *mams* concurrents.

...I tothom, indignat volia lapidar a la adúltera espaordida, més apropant-se Jesús als irats jutges, va amonestar-los i autoritzant a que tirés la primera pedra aquell qui es sentís net de tota culpa...

Una nostra comissió, pocs anys fa, en estudis per terres estrangeres, va topar-se amb Portos, Tarragonès, Priorats, etc., que si ni sabien ésser escrits com cal, tampoc tenien de nostres vins de marca altre suc que el que de maduixa puguin tenir les escarxofes o les bledes.

I aquí ningú va enviar un Roux a legitimar una malifeta de vi químic desacreditador dels vinyats de la terra.

Val a dir, doncs, que quiscun aguanti el cop i a sofrir-ne les conseqüències.

El balanç del Sindicat de Vinyaters d'Igualada

El qui escriu aquestes ratlles, estant l'obra dels simpàtics pagesos igualadins en marxa, anà a dita ciutat a donar-hi una conferència, i pel camí es topà amb un bon senyor que no creia en que aquells simples treballadors fessin res de bo.

Esta clar, com que regularment es creen els Sindicats amb l'impuls de tots o gairebé tots els homes d'alguna possibilitat de cada poble pensava aquell senyor d'Igualada que els seus conterrànies no se sortirien del fang en què havien caigut.

Però en aquells terrenys que van comprar han anat bastint-hi un magnífic edifici, i avui aquell bon senyor, si ha vist com nosaltres l'estat de comptes del celler estrenat la passada collita, potser ja no ho diria que no faran res en vista de lo que han fet.

Aquells quatre gats, millor dit, aquells esforçats i valents treballadors que han aportat a l'obra comunal, no diners, que no en tenien de seus, sinó l'esforç propi, les seves suors i les seves angúnies, millorant així la seva condició i guanyant-se majorment el dictat d'honradesa, s'ha traduït en crèdit i han trobat els diners que els calien per a posar tot el celler en marxa.

I avui poden mostrar un actiu de 122,895'55 pessetes que resulta de la maquinària, edifici, mobiliari, existència de materials i un remanent en caixa.

Amunt sempre.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Si les condicions del mercat no varien en els preus, car venen regint els mateixos que en les passades quinzenes, mostren potser una característica molt significativa: la no resistència a vendre i fins l'afany de contractar.

Mes això, que representa una oferta decisiva, ve a repercutir en una més pronunciada calma en les demandes que, naturalment, troben l'ocasió d'escollir, i ço ve a significar un estat de concurrència que perjudica als productors més abocats a vendre i que, per a vèncer els inconvenients o les preferències a determinades classes de vi, són a flectir en les pretensions; per on, lluny de contrarrestar la competència, són a aguditzar-la en perjudici propi.

Altra de les característiques del mercat està en els centres de transacció que experimenten dislocacions o desplaçaments dels vins, car acudeixen, per exemple a Manresa vins de Valls o de la Conca que sembla haurien de tenir més fàcils i adequats ajustos a Reus o al Penedès, en tant que els vins del Pla de Bages que deurien trobar més propi camp en la ciutat del Cardoner, devallen pel Vallès a nostra ciutat per a remuntar vies que el transport encareix amb evident perjudici del preu inicial. Un trasbals de mercaderies que és nota manifesta de la situació regnant.

I encara un altre punt de vista ben significatiu de marasme: que els ajustos de grans partides de vi, es fan de mes en mes difícils, car el

comerç fracciona les compres d'una manera extremada, al punt de que una mostra oferta amb grans volums a col·locar, sol ésser desestimada no venint a un preu de rebaix veritablement irrisori. Val a dir que un stok apreciable reclama el concurs de nombrosos compradors no sempre residents en els mateixos centres, ço que obliga a l·lensar a distints indrets un mateix tipu, i, per tant, fa un seguit de proposicions i ofertes capriciosíssimes.

La gran propietat i els cellers cooperatius són a la lluita per dita circumstància i d'un tal estat de coses en resulta un aventatge pel petit productor que, amb regulars classes, troba més facilitats i clients en el taberner o petita cooperativa de consum que el propietari o tenedor de centes cargues.

Val, doncs, a dir que els preus d'uniformitat no resen en les cotitzacions, per molt que el pagament de celler sigui si fa o no fa el mateix, car deurà tenir-se en compte les circumstàncies del transport segons el veinatge o allunyament del mercat comprador.

L'embarc, reduidíssim, és sols per molt petites i escollides quantitats, i de Vilafranca o Reus i Tarragona, o de Manresa i Barcelona, els butlletins comercials no constitueixen patró regulador, car en tots aquests indrets està el comerciant que opera en acantonaments de muntanya, i el corredor que compra segons demandes dels detallistes.

Els mercats interiors de consum no flecteixen en les revendes, ço que val a dir que mal any per al vinyater sense que la mala anyada ho sigui per al taberner o la cooperativa.

Vislums de que pugui reaccionar una aital situació? No sabem endevinar-la si la desconfiança del productors els segueix abocant a les vendes el vi estivat.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Poc a poc, es va acabant de fabricar; queden poques olives per a elaborar i solament a Lleyda i sos contorns es treballa, encara que poc; per això podem dir que la campanya és finida per tot Catalunya i que els seus resultats no han estat dolents pels fabricants, puix sempre han tingut el mercat obert al preu de fabricació; ara sols és d'esperar que venguin bé l'oli que tenen en existència, que no tots els tenedors el guarden amb gust, si no que ho fan obligats perquè el mercat no els paga el preu que els costa.

En aquestes últimes setmanes, el fabricant es pot dir que no ha mirat preu al pagar les olives; se n'ha anat dels límits del mercat, esperant

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

que aquest es posi a to, i ha tancat el molí quedant-se molt d'oli a casa; creient que dins de poc en farà els diners que en vol.

La situació dels mercats, no està pas en bona relació amb ço que fa el fabricant, car els mercats estan cada dia més decaiguts, fent temer que l'especulació no sigui pas acertada fer-la en aquests moments i amb els olis que actualment s'obtenen.

A l'interior, compren només el més precís; a l'estranger, no sol no fan res amb els nostres olis, si no que afavorits molt per llur moneda baixa van a cercar els pocs mercats que nosaltres cultivàrem des de la gran guerra.

No és tan clara com es creu la situació dels mercats oliaires; per una banda queda apuntat ço que acabem de dir, per altra hi ha qui és més optimista i pensa en una forta animació de mercat, deguda a una alça del canvi i ajudada per qualsevol altra causa, com per exemple, la prohibició d'exportació dels olis de Túnez, que fa dies que amenaça als francesos, puix allí la collita no ha estat del tot gran. Però s'ha tret molt oli perquè el preu era molt més aventatjós que el de les altres contrades oleícoles, i és que mirant i remirant també pensem que pot ésser un any bo per l'especulador.

La nova floració, sembla que es presenta millor, ja ha plogut quasi en totes les planes oliaires, ço que dóna esperances d'una bona floració; esperem-la, doncs, que aleshores potser que tindrem més orientació, puix ara, el comprador no vol comprar i el venedor tampoc ven i així anem tirant.

Poques operacions s'han fet en els nostres mercats; si no fos alguna compra que ha fet alguna casa americana podrien dir que no s'ha fet res.

A Reus es paguen els olis bons del país a 31 i 32 pessetes i a 26 i 28 els més fluixos.

A Lleyda s'ha fet alguna operació a tres mesos, pagant-se preus que han voltat entre 180 i 185 els cent quilos.

El mercat de Barcelona està del tot parat fent-se els extrems entre 60 i 61 duros, els bons a 46 i 47 duros, i els corrents a 43 i 45 duros la càrrega de 115 quilos.

I els olis de sulfur dels quals altres anys ningú en parlava, sembla que ara estiguin de moda; per un cantó els francesos se n'emporten per refinar i per altra els yanquis els compren per a usos industrials, segons diuen, però també segurament els dediquen al consum una vegada refinats; ens estem quedant sense olis d'aquesta classe.

Els de baixa acidesa es paguen a 120 i 125 pessetes i els d'alta a 110 els cent quilos.

LISINI ANDREU

Reflexioneu-ho: ¿són els bons o bé els dolents agricultors els que assisteixen a conferències, llegeixen revistes agrícoles o estudien algun assumpte d'agricultura?

NOTICIARI

— *El Ministre d'Agricultura francès* ha disposat la repartició d'un fullet explicant l'organització de l'aprenentatge agrícol vitícol i de mecànica agrícola, a l'objecte d'atenuar els inconvenients de la manca de braços al camp, i promoure una corrent envers els pobles rurals dels orfes, fills d'obriers i altres nois dels grans centres urbans.

— *El Ministre del Treball té en estudi la creació d'un Banc agrícola*, la transformació dels pòsits, legislació sobre accidents del treball al camp i altres aspectes dignes de meritat estudi.

El ministre ha dit que vol presentar aquests projectes així que s'obrin les Corts.

Ja cal que les corporacions agrícoles estiguin a l'aguait.

— *A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre* ha tingut lloc una reunió per estudiar la ponència dels senyors Girona, Boix i Jansana, que representarà el criteri de l'Institut en la qüestió de la rabassa morta. Aquesta ponència serà enviada a l'Institut de Reformes Socials, encarregat pel Ministeri del Treball de procedir a l'estudi d'un avant-projecte que reguli el contracte de rabassa morta.

— *Congrés internacional d'Agricultura a París.* Els temes a discutir en el pròxim congrés celebrador a París al mes de maig són els següents:

Primera secció: Agronomia (aplicació de les ciències a l'agricultura, milloraments agrícoles, lluita internacional contra els paràsits i les malalties dels animals; milloraments de les plantes). President: el doctor Roux, director de l'Institut Pasteur.

Segona secció: Influència de l'agricultura sobre les relacions internacionals. President: el marquès de Vogüé.

Tercera secció: Economia rural (crèdit agrícola, cooperació i mutualitat, ensenyament). President: Víctor Boret.

Quarta secció: Economia del bestiar. President: Albert Massé.

Cinquena secció: Viticultura. President: Pròsper Gervais.

Sisena secció: Silvicultura. President: H. Lafosse.

Setena secció: Agricultura del països càlids. President: M. Tisserand.

Les adhesions i les comunicacions relatives al Congrés les rep M. Hermy Sagnier, secretari general, al local del Comitè d'organització, 18, rue de Bellechasse, París VII.

— *En l'assemblea de la Federació Sindical Agrària de Girona* darremament celebrada, quedaren així distribuïts els càrrecs: President don Jaume Rosich; Secretari, D. Salvador Gispert; Vocals, D. Enric Negre D. Miguel Ordís, D. Josep Ribot i D. Lluís Frigola, els quals juntament amb don Pere Òmedes, tresorer; D. Isidre Pujador, D. Joaquim Vayreda el Dr. Pere Iglesias formen la Junta.

— *La Unió de Vinyaters de Catalunya* prosseguint la seva campanya en pro de la persecució de l'ús dels alcohols industrials en l'encapsala-

ment dels vins, ha celebrat un acte de propaganda a Manresa prenent-hi part Mossèn Rovira, i Srs. Mari i Simó.

A l'acte hi havia infinitat de viticultors de tota la comarca.

— *El Consell Provincial de Foment de Lleyda* a l'objecte de donar a conèixer al públic en general les diferents classes de aus insectívores i insectes útils a l'agricultura, publicarà unes fulles amb gravats i les màximes que conté la Llei de protecció als ocells.

— *El Sindicat Agrícola de Cervera i sa Comarca* en una de ses darres reunions de junta, acordà comprar uns patis a Puigvert d'Agramunt destinats a construir uns magatzems, i demés prengué l'acord de destinar 100,000 pessetes de capital movable a l'amortització del compte d'edificis i terrenys.

— *Començant el dia primer d'abril l'efecte de l'assegurança de les pedregades per les diverses menes de cultiu*, excepció feta de les vinyes que no comença fins al dia 15 del propi mes, l'Institut Agrícola de Sant Isidre com a delegat a Catalunya de la caixa d'assegurances mútues, recorda que deuen esser-li presentades tot seguit les propostes, per tal que no comença la garantia de la mutualitat fins que no hagi estat signada la pòlissa per ambdues parts, i en tot cas satisfet l'import del corresponent rebut.

— *La llavor de remolatxa de sucre i farratgera de Polònia*. La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat ha rebut una comunicació de la Legació de Polònia a Espanya, manifestant-li que el seu govern fa avinent que per a impedir abusos possibles en el comerç de llavors de remolatxa sucrera, i per a evitar la venda com a tal de la farratgera tan semblant a la de sucre, cada expedició de la primera que sortirà del país anirà acompanyada d'un certificat especial, la qual cosa no es farà amb la farratgera.

— *Un sindicat de criadors de guarans*. S'ha constituït a Vich aqueix sindicat a l'objecte, segons diuen els prospectes que ha circulat la junta, de fomentar la cria i millora del guarà català, i procurar per tots els medis necessaris que no es cometin abusos i prosperin certes exigències dels intermediaris en les compres i vendes.

— *Al Casino de Santpedor, i amb la idea de propulsar la construcció d'un celler cooperatiu*, hi ha donat una conferència Mossèn Josep M.ª Rovira, exposant els aventatges que tenen els cellers comunals i les caixes rurals i els beneficis que aqueixes corporacions aporten al país.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

La Mancomunitat ha adquirit una finca a Caldes de Montbuy de 100 hectàrees d'extensió, destinada al Departament d'Agricultura, on sembla que hi ha el propòsit d'establir-hi tots els ensenyaments pràctics de l'Escola Superior d'Agricultura, i els estudis agronòmics experimentals dels Serveis Tècnics d'Agricultura i l'Escola de Zootècnia.

Han estat nomenats: Cap del Servei de Viticultura i Enologia, don Erasme M. d'Ymbert, i Cap del Servei de Terra Campa, don Josep Maria Soler i Coll.

Ha estat concedida una llicència de tres mesos a l'ajudant del Servei de Terra Compa, don Josep Camps.

La Mancomunitat de Catalunya ha cursat telegrams al president del Consell de Ministres, al ministre de Gràcia i Justícia i al del Treball, sollicitant que ajorni la confecció de tot projecte de llei o de promulgació de qualsevol disposició encaminada a regular, modificar o alterar el règim vigent a Catalunya en matèria de censos, rabassa morta i altres de naturalesa anàloga, fins que havent-se recollit els resultats de la informació pública oberta per acord de l'Assemblea a base d'estudis practicats a l'efecte, es pugui redactar un projecte definitiu que ofereixi les màximes garanties en tots els ordres.

S'ha celebrat un curset de divulgació al Vendrell amb subjecció al següent programa de conferències:

Tres de viticultura pel Sr. Erasme M. D'Ymbert.

Tres sobre ametllers, olivers i garrofers pel Sr. Joan Salom.

Una d'avicultura pel Sr. Salvador Castelló.

Una d'engreix de porcs pel Sr. M. Rossell i Vilà.

I la de clausura tractant de l'alimentació humana a càrrec del senyor Jaume Raventós.

Represa la celebració dels concursos ramaders de la Mancomunitat, se n'han celebrat dos de porcs a Vich i a Ripoll, els dies 18 i 19 del corrent, i altre de l'espècie cavallina que està anunciat per a celebrar-se a Figueres el dia 25 del corrent, de tots els quals en donarem compte en el número vinent.

El Laboratori de Patologia vegetal està acabant un estudi sobre el boixat dels alls, malaltia que tants greus perjudicis ocasiona a algunes comarques que com la de Banyoles els cultiven en tanta d'extensió.

De moment sembla que queda aclarida la causa o etiologia de dita malaltia, havent-se pogut observar per nombroses experiències practicades el paper principal que hi juguen algunes criptògames.

Bibliografia

LA SANSA COM ADOB, per *August Matons*.—Un fulletó de 12 planes. Barcelona, Serveis Tècnics d'Agricultura, 1923.—Pessetes 6'15.

Ensenya la manera d'aprofitar racionalment la sansa con adob, després d'haver-li extret, mitjançant el sulfur de carbó, l'oli que conté.

És important que els pagesos olivarers coneguin aquest fulletó per apreciar la valor fertilitzant de la sansa (o pinyola, pinyolada, pinyol, molsa, etc.) que avui perden despreocupadament.

SINDICAT AGRÍCOLA DE GUISSONA I SA COMARCA: MEMÒRIA 1921-22.—Un fulletó de 14 pàgines. Cervera, 1923.

Es la memòria anyal del Sindicat de Guissona en la qual es detalla l'activitat del Sindicat. En els *Comentaris* del número d'AGRICULTURA, donàrem ja algunes notícies sobre la feina feta per aquest Sindicat que treballa seriosament.

EL AGRIMENSOR PRÁCTICO O SEA GUIA DE AGRIMENSORES, PERITOS AGRÓNOMOS Y LABRADORES. J. Escoda i Rom.—Un volum de 400 planes, amb 200 gravats. Madrid 1923. Lluís Santos, editor.—8 pessetes.

Es la tercera edició d'aquest conegut tractat d'agrimensura, en el qual després d'exposades les nocions fonamentals de geometria es tracta de les operacions necessàries per la mesuració de terrenys, valoracions, deslindaments, nivellacions, cubicació de volums, models de certificacions, etcètera. El llibre acaba amb una taula comparativa dels pesos i mesures antigues usades a Espanya, reduïdes al sistema mètric decimal.

A. M.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

J. M. B. SANTA COLOMA DE FARNÉS. Entre els tractats generals de fructicultura són recomanables els dos següents, i, sobretot pel que vostè necessita, el primer:

BUSSARD i DUVAL. Arboricultura frutal, Salvat. Barcelona. 8 ptes.

TAMARO: Fructicultura. G. Gili. Barcelona, 32 pessetes.

Sobre la pomera no recordem que hi hagi cap tractat espanyol o traduït; existeixen fulletons, però són difícils de trobar.

Per si l'interessen li indiquem:

FAU. Le pommier a cidre. París.

WARCOLLIER. Pomologie et cidrerie. París (aquest l'ha de publicar traduït la casa Salvat de Barcelona; no sabem si ja ha aparegut).

Contra el *pugó de la sang* pot usar el següent remei:

1) Esporgada forta, suprimint totes les rametes atacades i cremant-les de seguida.

2) A l'estiu, pulveritzacions amb la fórmula:

Petroli.	...	...	...	...	...	2 litres
Sabó moll.	...	...	...	...	...	2 quilos
Aigua.	...	...	...	...	...	4 litres

Es prepara dissolent primer el sabó en aigua calenta i quan és ben desfet, afegint-hi el petroli a poc a poc i remenant. Dos quilos d'aquesta solució es posen en 100 litres d'aigua i amb el líquid resultant es pulveritza l'arbre. Allí on es pugui arribar, es millor pintar, usant un pinzell fort que permeti fer entrar el suc en totes les esclètxes.

3) A l'hivern pintar curosament soca i branques amb un líquid format per 8 quilos de la dita fórmula i 100 d'aigua.

B. V., TORRELLES DE FOIX.—Sobre l'avellaner no hi ha cap obra escrita en francès; només n'hi ha una d'italiana que està bastant bé:

Carpentiere: Il nocciuolo. (Casa editorial Ottavi, Casale Monferrato.)

En català només hi ha un estudi del nostre director sobre les *varietats catalanes d'Avellaner*, publicat per l'Escola Superior d'Agricultura.

Sobre la pomera pot consultar:

Warcollier: pomologie et cidrerie. (Baillièrre, París.)

Fau. Le pommier a cidre. (Larousse. París.)

Les societats cooperatives, constituïdes legalment, estan exemptes d'impost de Timbre i drets reals de constitució, modificació o dissolució; gaudeixen igual exempció els actes i contractes que facin; estan subjectes a l'impost d'utilitats solament els dividends de beneficis que reparteixin als associats.

Un propietari isoladament no pot aprofitar-se dels beneficis de la llei.

Sindical Agrícola. GARRIGUELLA.—Per obtenir dades ben completes i segures sobre la qualitat de pi a usar en la comarca de vostès, el millor és que es dirigeixin al Servei Forestal de la Mancomunitat, Carrer de Sant Honorat, Barcelona, on gratuïtament els indicaran tot allò que pugui interessar-los. Demés els hi proporcionaran llavor.

Nosaltres no som prou forts en aquesta qüestió.—A. M.

M. P., NAVARCLES.—No coneixem aquesta nova aplicació del lisol a la qual vostè es refereix. Per l'olivera l'usem en la proporció de 3,5 litres en 100 de sulfat de coure i no crema. Per la vinya, quan els brots són joves convindrà probablement de rebaixar potser al 2 per 100 o a l'1 per 100. Això pot provar-ho vostè mateix en un o dos ceps.—OTS.

J. G. V., MOLINS DE REI.—Li hem fet enviar ço que demana.

És impossible en una breu resposta com ha d'ésser la del *Consultori*, dir-li com s'ha de fer el mató.

D. V., CIUTAT.—No podem endevinar la malaltia de la seva gardènia. Potser es tracta d'excés d'humitat al terreny o de manca d'adob o de decadència natural. De totes maneres pot provar: treure els brots secs, adobar copiosament, i donar al terreny un xic de sulfat de ferro.

Les kenties creixen totes molt a poc a poc, de manera que no creiem que hi hagi res per a fer-les créixer de pressa.

J. M., SALELLES.—Per combatre la ronya dels porcs pot usar la següent procediment. Renti curosament amb aigua tèbia i sabó els animals de manera que quedin ben nets; unti amb oli o llard les crostes i deixi que aquestes es desprenguin soles; quan hagin caigut renti le cicatrius amb un desinfectant qualsevol, per exemple Zotal al 20 al 3 per 100.

Per desinfectar els corrals: renti bé tot i emblanquini. També pot usar Zotal en la proporció que ja indica la casa que el fabrica.

Per combatre el mildiu ha d'ensulfatar els ceps.

B. LL., CASTELLBISBAL.—Les dues funcions de produir la carn i de produir ous, són contràries. Vostè s'haurà fixat que les gallines grosses són poc ponedores i que en canvi les petites o primes ponen més. Per això no trobarà cap raça que vagi bé per les dues coses. Però donada la comarca on vostè s'està, li aconsellariem que adoptés la Prat, que és la que li donarà millor resultat.

Una Avicultura que pot consultar, és la d'En Salvador Castelló. De tractats de cunicultura no en coneixem cap que vagi a l'hora.

CAM.

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

EDITORIAL CATALANA, S. A.

LLIBRES DE TOTA MENA
MOSTRARIS : CARTES : TAR-
GES : TALONARIS : FACTURES
ESTATS : PUBLICACIONS
DE TOTA MENA DE REVIS-
TES : ESPECIALITAT EN LES
EDICIONS CATALANES

Secció d'impremta: Mallorca, 257-259 - Tel. 58 G - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Aparells Agrícoles d'ocasió

Grans stocks d'articles americans a preus aventatjosissims

Espino artificial galvanitzat : Cargols
Pales : Picots : Làmpares Dietz : Bu-
gies motor : Cadenes : Cable cobert per
a electricitat : Serres : Calçats de goma
per a pluja i neu : Motors a gasolina

Trituradores de grans per a piensos

DESINFECTANT INSECTICIDA
de sorprenents resultats per a bestiar, estables, arbres, etc
EMPLEAT EN LA GUERRA
per a la desinfecció de les trinxeres

JULIA NOUGUÉS

Corts, 517, magatzem - BARCELONA

XERIGOTS I VACUNES “GANS”

Contra totes les malalties contagioses dels animals domèstics
(porcs, bestiar boví, cavallar, asinal
cabres, ovelles, aviram de corral, gossos)

XERIGOTS CONTRA LES MALALTIES HUMANES

Sota l'inspecció de l'Estat Alemany

Reactius per al diagnòstic de la sífilis per la reacció de Wasser-
mann, sota el control directe del Prof. Wassermann

Demani's preus, condicions de venda i demés detalls a

L'INSTITUT FARMACÈUTIC LUDWIG WILHELM GANS

OBERURSEL (TAUNUS) ALEMANYA

o a sos representants a ESPANYA

Don Eugeni Lamparter

Santa Anna, 9. - SEVILLA

Srs. Montserrat i Plà

Mendizàbal, 25. - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa **VILLALTA**, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

MAQUINES, FORNS, ASSECADORS

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.

BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

VITICULTORS! per a combatre el
MILDEW de la vinya, feu ús del

Polvere CAFFARO
(Polvo a 16 % de coure)

Contra tots els insectes d'arbres
ARSENIAT DE PLOM
Polvere CAFFARO a 50 % d'Arseniat de Plom

Demaneu instruccions i preus a la
Società Elettrica ed Elettrochimica Caffaro
MILÀ (Itàlia)

GUANOS - DROGUES - SOFRES

ADOBES PER A LES TERRES

Premiats en 15 Exposicions nacionals i estrangeres

GUANO AMONÍAC FIX

Adob complet aplicable a tots els cultius

Adobs especials per a vinya
Patates i Hortalices, etc.

GUANO PROVENÇAL
SOFRES GARANTITS

Flor del sofre : Sofre sulfatat
Sulfatina : Esteatina cúprica

SULFAT DE COURE GARANTIT

Primeres matèries per a adobs

Superfosfats de calç : Escòries Thomas
Nítrat de Sosa : Sulfat Amònic : Clorur
de Potassa : Sulfat de Potassa : Sulfat
de ferro i Kainita

DROGUES I MATÈRIES CURTIENTS

J. ALESÀN

Freixures, 23 - BARCELONA

Sulfuro de Carbono

Per a les vinyes, esterilització
del sòl i extermini dels pa-
ràsits de les plantes

Per a informes dirigir-se al fabricant:
S. Di. H. Boccara et Fils
VINARÓZ (Espanya)